

J. Gröger, J. Kähler, W. Marschall "Schlesische Kirche in Lebensbildern".
Verlag Thorbecke, Sigmaringen 1992. S. 323-325

Tłumaczenie z języka niemieckiego i redakcja
Stefan Bieniek

Ks. Paul Hadrossek
(1912–1971)

Urodzony 12 maja 1912 r. w Guttentag/OS

Święcenia kapłańskie przyjął 1 sierpnia 1937 r.

Kapłan w Falkendorf, pow. opolski, 1937–1938

Kapłan w Gliwicach 1938–1941

Służba wojskowa 1941–1945

Pastor współoskarżonych przed Międzynarodowym Trybunałem Wojskowym w Norymberdze 1945–1946

Diecezjalny proboszcz uchodźców w Hildesheim 1946–1947

Praca duszpasterska w Monachium; jednocześnie dalsze studia na Uniwersytecie w Monachium 1947

Studia w Rzymie w 1950 r.

Wykładowca na Uniwersytecie Filozoficzno-Teologicznym w Königstein 1953

Od 1956 dyrektor Ostakademii

Wykładowca i profesor tam 1960–1971

Zmarł 18.2.1971 w Monachium

Pochowany na cmentarzu Seelhorst w Hanowerze

Nie mając jeszcze 60 lat, profesor Paul Hadrossek zmarł u szczytu swoich możliwości tworzenia i działania. Cieszył się szacunkiem i uznaniem w kręgach zawodowych. Pole badań nad prawem naturalnym i ojczystym. W nekrologu scharakteryzowano go następująco: „Wszystkim wysiłkiem i pracą dążył do celu i realizacji planów, wykazał się rzadką wytrwałością. Do wszystkiego podchodził z niesłabnącym optymizmem i zawsze prowadził do pełnienia wielką miłością do Kościoła”.

Biografia

Paul Hadrossek urodził się 12 maja 1912 roku w mieście powiatowym Guttentag na Górnym Śląsku jako drugie dziecko spośród siedmiorga rodzeństwa. Jego rodzice Wiktor Hadrossek i Emma Hadrossek z domu Sosnowski byli rolnikami. Po szkole podstawowej i krótkim przygotowaniu przez pokrewnego teologa wstąpił do Kwartu Humanistycznego Gimnazjum Św. Macieja we Wrocławiu, gdzie po siedmiu latach uczęszczania w Wielkanoc 1932 r. otrzymał świadectwo dojrzałości. Ponieważ Paul Hadrossek wcześniej zdecydował się studiować teologię, podjął lekcje jęz. hebrajskiego przez ostatnie trzy lata. W czasach licealnych mieszkał w arcybiskupim klasztorze dla chłopców. Następnie studiował filozofię i teologię scholastyczną we Wrocławiu, Innsbrucku i Fryburgu Bryzgowijskim. Jednocześnie, mając zamiar już wtedy móc poświęcić się pracy naukowej, uczęszczał na wykłady z zagadnień prawa, ekonomii i medycyny związanych z teologią moralną. 1 sierpnia 1937 r. Paul Hadrossek został wyświęcony na kapłana przez kardynała Bertrama i następnie został zatrudniony jako kapelan w duszpasterstwie Falkendorf, w pow. opolskim. Po krótkim czasie trafił do parafii Wszystkich Świętych w Gliwicach jako kapelan, gdzie pracował aż do powołania do wojska w grudniu 1941 r. Podczas tych duszpasterskich lat Hadrossek pracował nad rozprawą filozoficzną, którą mu prof. Ludwig Baur/Breslau przedłożył po nagrodzonym referacie seminaryjnym. Praca była gotowa do złożenia, gdy został powołany do Wehrmachtu. Musiał więc zawiesić pracę doktorską, która padła ofiarą zawieruchy wojennej. Przy dowództwie armii i grup armii Paul Hadrossek brał udział w wojnie na Kaukazie, na Krymie, w Grecji i Jugosławii, a pod koniec 1945 roku wyjechał do Göppingen/Wirtembergii, gdzie został zwolniony z wojska. Udał się do zaprzyjaźnionego proboszcza w diecezji Eichstatt i został mianowany przez ówczesnego biskupa Michaela Rackla proboszczem współoskarżonych w Międzynarodowym Trybunale Wojskowym w Norymberdze. W tym czasie przejął w semestrze zimowym 1945/46 dwugodzinne wykłady w „Norymberskiej Wspólnocie Kultury Katolickiej”, co umożliwiło mu przynajmniej częściowe wznowienie pracy naukowej. Po zakończeniu procesów norymberskich wikariusz kapituły Ferdynand Piontek skierował go do północnych Niemiec. W diecezji Hildesheim bp Joseph Godehardmachens powierzył mu pracę diecezjalnego duszpasterza uchodźców. Kiedy jednak z późniejszym strumieniem uchodźców przybyli duszpasterze, Hadrossek mógł ponownie uwolnić się do pracy naukowej i wyjechał na studia na uniwersytecie monachijskim w 1947 roku. Przebywał tam do 1950 r. i – aby mieć środki do życia na studia – podjął także planową opiekę duszpasterską. Jako uczeń teologa moralnego Richarda Egentera otrzymał w 1949 r. tytuł doktora teologii. Kardynał Michael Faulhaber sfinansował druk jego rozprawy „Znaczenie myśli systematycznej dla teologii moralnej w renesansie Tomasza” i jednocześnie powiedział mu, że z zadowoleniem przyjąłby habilitację. Toteż dr Hadrossek zdecydował się do podjęcia badań późnej scholastyki hiszpańskiej. W 1950 r. trudna sytuacja źródeł rękopiśmiennych spowodowała konieczność dłuższego pobytu w Rzymie w Biblioteka Vaticana. Latem 1953 roku otrzymał zaproszenie z kolegium filozoficzno-teologicznego w Königstein z prośbą o zastąpienie wykładowcy dr Franza Scholza, przebywającego w celu habilitacji na urlopie we Fryburgu, do przejęcia wykładów i ćwiczeń z teologii moralnej. Początkowo prowadził te wykłady jako zastępstwo, ale po odejściu prof. Scholza w 1960 r. został wykładowcą i kierownikiem katedry teologii moralnej i chrześcijańskiej nauki społecznej. Na szczęście pracę w Ostakademie w Königstein, której krótko wcześniej został dyrektorem, łączył z działalnością dydaktyczną. Wykładał, publikował i podróżował za granicę. Na krótko przed śmiercią przebywał jeszcze w Afryce.

Johannes Gröger